

اصلاح

شایو - کالی شینر ماشینی
د کابل به ښار کیږي ۲۵-۱۴ افغانی - افغانی
به افغانیان کیږي ۳۰- افغانی ۱۸- افغانی
به ښار سوهوادو کیږي یونیم یون ۱۸ شلنگ

علم و ثقافت در حیات امروزی (۱۰)

ولی معلومات ما از معلومات اولاد ما و معلومات اولاد از اطلاعات آیندگان بعد از آن ها اختلافات زیاد دارد و هر یک که علوم امروزی ما از علوم دیر و زده اجداد ما متفاوت است ما نمیتوانیم که ثقافت امروزه خود را با ثقافت چند سال قبل بیک اندازه و معیار بسنجیم و بهمان نحو ثقافت فردا را با ثقافت امروز نباید یکی بدانیم چه عامل مؤثر ثقافت که عبارت از علم است امر احل تحول را می بیند و در هر دوره و زمان با وضع جدید و کیف نوینی بر وز می نماید .

از روی این حقیقت مسأله علمی این مسئله ثابت میشود که آنها نیکه میخواهند سعادت آینده بشر محفوظ و مصون باشد و نسل آینده از تشوشت برکنار مانده حیات مرفه و آرامی را پیش بگیرند باید مسئله تحول زمان، تبدل افکار و نظریات و بالاخره تغییرات علمی را خوب مد نظر قرار دهند و زندگانی فردا را مانند حیات امروزی ندانند چه هر روزی که آفتاب در افق مشرق طلوع میکند طلوع روز نوئی را به عالم فهمانده و هر روز با خود اقتضات جدید و چیزهای نوی می آورد که دقت و توجه بطرف آن از ضروریات بوده و باروز سابقتر از آن نمیتوان آن روز را یکی دانست چون وضعیت علم تحول می یابد به تنبیم آن تربیه خصوصیات فکری، او ضاع اخلاقی هم تصور می پذیرد . این است که علماء تربیه از مؤثرات علم در ثقافت بیخبر نبوده و یکی را بد دیگری مربوط و متصل میدانند .

چون این مسئله از اختیار و قوت ما بیرون است که زندگانی و ثقافت خود را از تحت اثر علم مجزی گردانیم و با تاثیر آن را باطل و منفی سازیم پس به این امر البته قدرت و توانائی خواهیم داشت که زندگانی اجتماعی خود را بطرف علم بصورت بهتر و نیکوتری متوجه سازیم چه یکی از فضایل مسأله آنست که علم طبیعتاً بطرف خیر متمایل است و تطور تاریخی علم هم از این نقطه نظر صورت میگیرد که در نتیجه خیر و سعادت را باید بار بیاورد و از وضعیت تاثیر اسلوب علمی در نفس هم این حقیقت ثابت میشود که علم انسان را بطرف خیر و نیکی بیشتر متمایل میسازد پس در صورتیکه نیت افراد خاص و عزم آنها صادق و صمیمی باشد البته علم خواه مخواه سعادت و نیک بختی را نتیجه میدهد بلی برای وصول به این مقصود و استفا د های معقول از قوانین و اسالیب علمی اولتر از همه نیت و عزم صاحب تاثیر است اینک اگر میخواهند که سعادت جامعه و بختیاری نوع بشر در سایه علم تأمین گردد و شعاع تابان فن و دانش راه رفاه و نیکبختی را در آستانه روشن نگه دارد بایست اولاً در صفائی نیت و بی آرایش بودن عزم و قصد کوشش بعمل آرند یعنی بطرف تقدم علمی و تکامل مل ساینس از این راه پیش بروند . که

دباندنی خبرونه

جگړه بیا توده شوی ده او اتانزونی عسکرو دجاپان (۲) سوه عسکر مړه او (۲) میله وړاندی نملی دی د متحدینو الوتکو پر رابال حمله وکړه او دجاپان (۱۰) الوتکی ټی راواچولی د متحدینو الوتکو دنیو کښی په ساحل کښی دجاپان یوه (۴) زره طنه ټیل وروتنکی پیری ۵ و به او بوی بلی بارو وونکی (۱۵) سوه طنه پیری ته ټی اور واچاوه او هم ټی دتپور د جزیری په ساحل کښی دجاپان پر بانه (۴) زره طنه پیری بیا وری وکړه د اتانزونی بحری الوتکو دمارشال په جزیرو کښی حمله او بمباری وکړه خو تفصیل ټی لاتراوسه پوری ندی وپوری .

د اتانزونی بحری وزارت اعلان کړیدی چه د اتانزونی او رازیل پیری او الوتکو د یوه دبل په مرسته داو فیاتوس اطلس په جنوبی برخه کښی دجرمن یوه پیری چه د متحدینو بحری محاصری ته ټی تیتیدم غوښته دوه کړه د متحدینو د الوتکو د رابال په هوا ټی جگړه کښی دجاپان ۴ - الوتکی په غالب کمان سره را اچولی دی .

لدی عملیاتو نه د متحدینو الوتکی پیری ته ندی راغلی پرون شپه د متحدینو یوی پیری (شوازل) په جزیره کښی دجاپان پر نظامی تأسیساتو بمباری وکړه .

الجزیره په افریقا کښی د متحدینو د عسکری مرکز خڅه رسماً وویل شوه چه (لغتی ننت جنرال میک فارلین) د جبل الطارق حاکم (د میجر جنرال کښی اون جانس) په عوض په ایطالییا کښی د متحدینو د کښی د رئیس د نائب په حیث مقرر شو .

ددی کښی مقصد دا دی چه د مارشال (بادولبو) په مرسته سره د ایطالییا انسانو قوی او نوری منابع دجرمن پر ضد باندی په جگړه کښی داخلی کړی او هم ایطالییا د دیو کراسی حکومت د شکیلا ت دپاره آماده کړی .

دالمانی قواؤ د شدید مقاومت په اثری نتیجی شوی ده ویتیک د شمال غرب په منطقه کښی ورو سواتو سخت تاوانونه ورو اوښتل . د نیویل په شمالی جبهه کښی دروسانو حملی رد شوی دالمان الوتکو د کریفو کرا د او «بردیچف» په جبهه کښی دبیاده قواؤ سره مرسته کړی او دروسانو د مواصلا تو پیر خطوطو ټی بمباری وکړه او (۷) د حمل و نقل قطارونه ټی محوه کړه او (۹) د اور کادو قطارونه ټی تاوان ورساوه د ایطالییا په جنوبی جبهه او د مجاز غر کښی د متحدینو حملی شروع دی او المانی قواؤ وروسته تر هغه چه د متحدینو ته ټی درانه تلفات وادول (۲) غنیمی ایله کړی د متحدینو یوی ټولگی الوتکو دجرمن پر غر ټی او جنوبی منطقه حمله وکړه او خاص ټی بیا پر «لودویکس هافن» او «منیم» بونه وغور زول په نتیجه کښی وملکی وکړو او ودانیونه ټییر تاوانونه پښی شوه .

تیره شپه د متحدینو یوی ټولگی الوتکو د دراین ویست فیلیا پر صنعتی مرکز حمله وکړه . متحدینو بدغه حمله کښی تر (۳۳) پیری الوتکی دلاسه ورو کړی دی دالمان هم ۸ - الوتکی وځپل مرگړه ندی راغلی بدغه نسبت نو د ۱۹۴۴ کال په لمری هغه کښی د متحدینو (۲۶۲) الوتکی چه د هغی ټولگی خڅه (۲۳۱) خاور ماشیننه دی دلاسه ورو کړیدی (ترانس اوشن) برلین په لندن کښی د متحدینو نظامی محافو ویلی دی چه پر اروپا باندی حمله ضروری ده او دا حمله به هغه وخت کامیابوی چه د شرق له خوا شورویان هم دجرمن پر ضد په کلکو حملو لاس پوری کړی . خو جرمن هم ویش دی او د اطلاعاتیک د ساحلی حصار تجهیزات دهر ټول حوادثو دپاره چمتودی یوازی دفرانس په ساحل کښی (۶) زره ټول ټول توپونه او (۳) زره مجهز ټانکونه د مقا بلی دپاره چمتودی او هم په مایونو تقبو ته د هغه ټی په مخکوکښی غورول شوی دی . د ناروی پر ساحل اندی (۱۷۰۰) درانه توپونه بر سره پرون ورو تجهیزاتو نصب شوی دی او د دفاع دپاره تیار دی . (ترانس اوشن)

مسکو دجدي پری (۱۷) د (اوکراين) دلبری جبهی عسکر وخیلو تعرضی حملونه دوام ورکړ او د «ایلنسی» مجلی مرکز چه د «ویسا» په ولایت کښی واقع دی او دغه رنګه ټی (۶۰) وروندان لځپو نه و نیول شوروی عسکر و غیر منظم عسکر و په معاونت چه د «دوفنو» په ولایت کښی په اقداماتو مصر و فدی ده ستر اشوف د اور کادو استانه بیرته و نیوله . په بانه کونیه کښی شوروی قواؤ د المانی قواؤ سخت مقاومت مات کړ او آلماننی عسکر ټی دخپل دفاعی خط خڅه وایستل . او د جگړی پر ټی کتر (۷۰۰) ټییر مړه آلمانیان یاته شوه او یو څه حربه او ازم چه په هغه جمله ټی (۱۷) صحرائی توپونه او (۲) موتر لرونکی توپونه او (۶۴) ماشیندار او (۱۲)

د شپي وستری خبرونه

برلین : د کړو وگړو گران په جبهه کښی شدیدې حکمې جاری او دروس د عسکرو لځپنی ټولگی چه د آلمان مرا ضعونه ننوتلی وو . دالمان د قواؤ د متقا بلو حملو په اثر پیری و و هل شول ، او یو زیات شمار ټانکونه ټی وځپل شوی دی .

د کیتف او بری چیف په جنوب کښی دروسانو حمله رد او په یوه جبهه کښی ټی ټانکونه بر باد شوی دی . لندن : د شوروی قواؤ د کریفو کرا د په جبهه کښی په خپل وړاندی تنگ سره د (ونسا) ښار په ویره کښی واچاوه .

برلین : د ایطالییا په جنوبی جبهه کښی د (منیانو) او (واترو) په غرب کښی متحدینو په حمله پیل کړی مگر ددی ټولی حملی سره له تلفاتو ورا وولو بی فایدی شوی . قاهره : د مصر په خارج وزارت کښی د عربو د اتحاد لمری جلسه په داسی حال کښی چه د مصر صدراعظم اود لبنان صدراعظم حاضر و چه د شوه او غالباً به پدی هفته کښی همدا ټول جلسی ادامه ولری .

قبا چوونکی او (۴۶) لاری موتران او (۱) د پیلرولو گدام او (۲) د جنګی مهماتو گدامونه هم شامل دی د شوروی عسکر ټی په لاس ورغله . دیوی ورلخی د جگړی په ضمن کښی تقریباً د آلمان یوغنه پیاده عسکر (۱۹) ټانک (۵) مو تر لرونکی توپونه او (۶) د حمل و نقل زره یو ټی مو تران محوه شوه .

شوروی عسکر و بدغه وخت کښی د آلمان (۲۲) صحرائی توپ او (۷) جنګی خولی توپونه او یوه لوجنکی عراد چه په حربی لوازمو باروه او (۷) مختلف گدامونه نیولی دی . د (اوکراين) د دوهمی جبهی عسکر و دجدي په ۱۷ د (کریفو کرا د) ښار چه د (اوکراين) د لایا تو خڅه یو مهم صنعتی مرکز دی سره د (۸۰) تورو ودانو لځپو ټییر (کریفو کرا د) د ښار په څو څو او با زرو کښی آلمانیانو ته تخنیکي او انسانی درانه تلفات وادول شوه په دی لځمائی کښی چه د آلمان ټیرو و کړو بی فایدی مقاومت څاوه خپلی اسلحی ټی پیری ایښی او د شوروی عسکر و ته ټی لځپو ټییر تسلیم کړه د آلمان ټییر حربی لوازم چه په هغه جمله کښی توپونه او ټانکونه او نور شیان هم شامل دی د شوروی عسکر و په لاس ورغله بدغه وخت کښی چه ودان لځپو نه نیول کیده د آلمان ۲ کښی که پیاده عسکر (۳۳) ټانک (۳) مو تر لرونکی توپونه د شوروی عسکر و د خوا محوه شوه د شوروی هوائی قواؤ دبیاده قواؤ سره مرسته وکړه او دیوی ورلخی په ضمن کښی د آلمان (۲۲) الوتکی را وغور زولی د مجاز په نورو کونیه کښی اکتشافی عملیات او د نو پو ټییر جاری دی دجدي په ۱۶ ټییر قواؤ مجاز کښی د آلمان (۷۴) ټانک (۲۸) الوتکی تلفی شوی دی . (تاس)

اولین ماشین پرواز

ازیدی کون

اشخاص زیبا دی گذشته اند که محض برای خدمت بنوع بشر در شقوق مختلفه علم و صنعت مطابق ذوق خود داخل ساحت فعاله و مجاهده شده و باین عشق سرشاری حیات خود را صرف آن نظر به نمودند.

البته بدون شیوه در بین آنها اشخاصی هم یافت میشوند که خیلی طالع مند بوده و به آمال و آرزوهای خود موفق شده اند.

(لوئوردونچی) ایطالوی از همین اشخاص خوشبخت بوده که در نصف دوم قرن پانزده و سالهای اول قرن شانزده زندگانی داشت. این شخص در تاریخ صنعت هیکل تراش معمار ادیب، مویقی دان یاد شده و در تاریخ علم دکتور و مهندس شناخته شده اوصاف او صحائف بسیاری را اشغال و برای بشر هدیه های قیمتمندی را تقدیم نموده است.

همین صورت اگر تاریخ ایجاد طیاره را ورق بزیم پس از افسانه (ایطاروس) یونان به اسم این شخص بر میخوریم یونانیها میگویند وقتیکه (ده دال) دردعاها می نمودند که برای خود ساخته بود بایسر خود ایطاروس محبوبس ماند و باین فکر افتاد که خود را چگونه ازین ورطه نجات بدهد و بالاخره عزم کرد که ازین تجربه های سق اطاق خارج شود پس برای خود بالهایی از پر مرغ و موم ساخته و به نجات خویش کامیاب شد ولی در وقت پرواز کابین دونفر بطرف کره شمس خیلی پیشرفتند به اثر حرارت آفتاب مومها آب شده به بحر افتادند ولی لوئوردونچی به غرض طیاران ایجاد ماشین پرواز که امروز معمول است اقدام کرد و اولین مهندس طیاره را عملی گفته میشود.

این صنعتکار که در ۱۴۵۲ میلادی در ونیزی تولد شده در صنعت رسامی رقیب (میشالاس گلو) و (رفایل) بود این دو صنعت کار غیر از رسم در هیکل تراشی و معماری نیز دسترس داشته و حتی میشالاس در ادبیات شهرت بسزائی داشت لوئوردونچی به همین چیزها اکتفا ننموده در ساحتی که دیگران رسیدن نمی توانستند نیز کسب شهرت و افتخار نمود و آثار برجسته را از خود به یادگار گذاشت.

ممکن است لوئوردونچی هم از طیاران مرغ الهام گرفته به فکر ماشین پرواز بر آمده باشد زیرا این شخص که دکتور و مهندس بود هم از ساختن ووظائف وجود انسان و حیوان و پرواز مرغان اطلاع داشت و هم صورت ساختمان یک ماشین را که چگونه باید بکار بیفتد خوب میدانست و بدینصورت اولین پلان ماشین پرواز متصوره خویش را در سال ۱۵۰۰ به روی کاغذ طرح نمود، این نقشه مشابیه نامی به هیئت مجموعی اسکلت بالهای طیاره داشت از اینکه لوئوردونچی آن را علانجا نبرد نموده یا خبر چیزی نمیتوان گفت اما این پلان در بین نوشتجات مذکور باقی مانده است درینصورت قدم نخستین را درین راه لوئوردونچی برداشته و دیگران از مفکوره او الهام گرفته طریق اورا تعقیب نمودند و امروز که انسان حاکمیت خود را

دایتریه شاو و خواکینی

(۴)

او ایتر بو ددی خفه بل تاثیر نه لری چه دایو و واسطه ده چه حرکت منتقله وی او با دتو موج به واسطه طاقت منتقله وی او دایتر محققین دانظر به لری چه دایتر وزن بالکل نشسته دی او د مونیز دتیر شوی تفصیل به مطابق چه ایتر دتو تو ناتو بو بجر دی او دایتر یوه ذره یه وزن کینی ددهید روجن دیو ذری د ۱۸ مایونمی برخی سره برار به ده لیکن مونیز دایتر کولای چه ایتر هم لکه دایو او او او او غیر به شان و تلو لکه چه مونیز دایتر خفه به و تلی شو او نه ور خفه استقلال پیدا کولی شو او داسر نه شو کولی چه دایتر خفه داسی ووزو لکه چه له او بو خفه و تلی او جلاو او داسی نشو کولی چه ددی شی خفه داسی لحن خالی کولی لکه چه هوا خفه د خاصو آلا تو پدیده خالی کولی و تلی ایتر کینی داسی کولی لکه خهرنگه چه کب به او بو کینی کولی اولکه چه خهرنگه بو کب سره ددی چه به او بو کینی او سبزی نه دایو و خفه و تلی شی او نه هغه دایو و دتو او تورو کینی تو خفه خیر بدلی شی همدغه انسان هم دایتر سره دغه مثال لری او که فوتونات ایتری ذرات وی لکه چه همدغه لحنی یوهانو نظریه ده او هغوی داخیال لری چه دی ته دیر و تون او کهرب ماده ورمجمله شوی ده نو که داله مادی سره متأثره شوی وی او به دی وخت کینی دایتر به لوی دریاب کینی لایمبووهی نویه دی صورت کینی به یوازی ددی کثافت زیات نشی بلکه ددی اتساع به هم زیاده شی او چه خورم دایو بو فرخ محبظ کینی خیر بتری به هغی اندازی می کثافت هم خیل طبیعی حالت تراگری او داکان ددی نظریه سره سرخوری چه (کونی جز) و روروار بتری لکه چه دامسئله رصد او دیسترو لا میتر

بیهنگاره او واضحه کربده

او که داخبره و منزه شی چه دایتر به ذرات کینی لکه دتو تونانو به شان د کهرب اجزا نشسته لکه چه دایتر یوهانو نظریه به هم ده نویه دی صورت کینی به هغه داخبره هم و منزه شی چه به ایتر کینی دتدافع قوه هم نشسته لکه چه به کهرب کینی دتدافع قوه موجوده نویه دی صورت کینی ددی خیری منظم ضرور شو چه به دی کینی لکه د کهرب به شان دتصا دم قوه هم نشسته بلکه باید به دی کینی انسان به دی صورت کینی دتصا دم بدل کینی به تراجم قابل شی

نویه دی وخت کینی ددی خبری منظم ضرور شو چه ایتری نسبیج له هغه جسم خفه کرد چایر ناو بتری چه دهمه خفه فوتونات پیدا کینی لکه لمر مثلا او دایو ددی خیل ازدحام به دجاذبیت دقانون به مطابق لتری به هم لکه خهرنگه چه د بعد مرع لتری بتری نویاید به دی صورت کینی د دغه تیر بدونکی نور مقدار هم کم شی

در فضا قایم و صاحب تاسیسات هوا بازی شده و طیاره کشف، شکاری، بم افکن، حمل و نقل و قلعه های طیاره حتی بالون و ژیبلین روی کار آمده زاده مفکوره این عالم می باشد.

آثار نبوغ در طفلی

از «الهیال»

نواع درد دنیا خیلی کم و نبوغ بسیار است اشخاصی اند که دارای ذکاوت و نبوغ فوق العاده میباشند اما فرست مناسب باوشان یاری نکند ده تا ذکاوت و نبوغ خود را بکار انداخته و از آن نتیجه بگیرند، منشأ این تقصیر اغلباً پدران و مربیان اند که از تمیبه نبوغ و ذکاوت پسران و متعلمین عاجز میباشند او شان بگویند درین باره مال میکنند بنا بر این برای پدران و مربیان و معلمین لازم است که ادوار حیات بزرگان و نوابغ را مخصوصاً حیات اولیه آنها را جدأ مورد مطالعه قرار بدهند تا امتیازات و علائم نبوغ نوابغ بر او شان ظاهر گردد و اگر در اولاد و متعلمین خود اینگونه علائم را مشاهده کنند آنها را بصورت صحیح تحت تعلیم گرفته نبوغ و ذکاوت شان را تقویه نمایند، گرچه نبوغ یک چیز غیر مسجود و دی میباشند اما ارای بعضی علائم و آثار است که در سن طفلی ظاهر میگردد و اغلباً مردان و زنان زرنگ دنیا در اوائل حیات خود علائمی از قبیل نشاط فرات تقاضا، انتخاب دوستان و معارف، تعلیم از خود بروز دادند که به آثار نبوغ شباهت دارند. کارین مودیس کوس در یک فصل کتاب خویش که راجع به نبوغ نگاه داشته کوشش کرده تا علائم نبوغ را در سنین طفلی نشان بدهد. حقایقی را که امپرده در کتاب خود ذکر کرده در حیات کوچکی عده از نوابغ دنیا مشاهده کرده است:

۱- اسحق نیوتن کاشف نظریه جاذبیت که قوه عقلی او بیک صد و هفتاد درجه (به قیاس قوه متوسط عقلی که عبارت از صد درجه باشد) بالغ گردیده است. او در سنین اولیه خود مطالعه مسائل میخانیک و ساختن مضی آلات تماثل داشته از جمله یک ساعت آبی و یک آسیبی بادی و یک عراده ارای یک آله محر که ساخته بود مشارالیه طفل آرام بود و اکثر اوقات خویش را به قرائت و مطالعه صرف میکرد و کذا به اشای شعر هم مشغول میشد و بعضی از بازیهای را که خودش اختراع کرده بود نظم در آورده است.

اما در مکتب یک شاگرد عادی بشمار رفته و بلکه بعضی اوقات از رفقای خود عقب میماند زیرا بقرائت و تالیات مخصوصه خود منتهک میشد لیکن باثر رقابتی که بین او و یکی از رفقایش واقع گردید نامبرده بصورت شدید وجدی به تعلیم خود کوشش کرد و اودده دتلو خط کوششی که به این شطین داخبره تا به کپی ده لکه ما چه داد ایتر نظریه پورته ذکر کرده نو که دانظر به رشتیا او صیغه شی نو دجاذبیت مسئله به هم دپرده آسانتیا حل شی لکه چه جاذبیت بی له هغه ایتری توجاتو خفه بل شی نه دی چه له هغه مرکز خفه پیدا کینی چه دتجاذب دقوی سره معادل وی چه هغه دمادی د مهم و خواصو خفه دی او هم ددی د حرکت مهم عالمی ممکنه چه دایتر حقیقت از غامضه مسئله به نور یوهان له ماخچه به به شان سره حل او بکاره کپی اود حقیقت دمخ خفه به پرده لری کپی (انتها)

حاکمیت بحر ایض

(۳)

۳- عصر رقابت در بین دول اروپائی؛ سپس عصر رقابت بین دول استعماری اروپائی در خصوص سیادت بحر ایض متوسط رسید این رقابت در اول بین اسپانیه، فرانسه و انگلستان شروع گردیده سپس تنها بین انگلستان و فرانسه منحصر گردید انگلستان سیادت خود را به این بحر بواسطه استیلا و عمل الطارق در سال ۱۷۰۴ شروع کرد فرانسه در اواخر قرن ۱۸ به کورسیکا مستولی شد بعد از آن ناپلیون باریک در صدد برآمد که سیادت بحر ایض متوسط را تنها به فرانسه منحصر بسازد چنانچه مالئارا اشغال کرده و مصر را هم در تحت استیلا قرار داد اما نلسون پلانهای ناپلیون را برهم زد و دسته بحری ناپلیون را در بنجازین برد و فرانسویها خیل به زودی از مصر خارج شدند. کذا نلسون دستجات متحده فرانسه و اسپانیه را در موضع (طرف النار) در سال ۱۸۰۵ دچار هزیمت ساخته و انگلیس ها بعد از آن به مالئارا در سال ۱۸۱۴ تسلط گردیده سپس در سال ۱۸۷۸ قبرص را بدست آوردند از وقتیکه کانال سویس انشاء و مصر معبر هند و امپراطوری برطانیه قرار گرفت مقصد سیاست انگلیس تحصیل سیادت در بحر ایض بود و خیلی به زودی به این آرزوی خود موفق شد و بدین طریق انگلستان توانست که سیادت خود را به بحر ایض متوسط از شرق غرب آن محکم بگرداند. استیلا فرانسه بر تونس و الجزایر بعد از استیلا بر سیادت انگلستان در این بحر صورت گرفته و فرانسه به این مسئله رضی شد که درین بحر موقیت دوم را حائز باشد. لیکن از حین ظهور فاشیستی در ایطالیا که عامل جدیدی در سیاست بحری ایض متوسط بوجود آمد و ایطالیایی فاشیستی تصمیم گرفت تا این نظریه قدیم روم (سیادت در بحر) را دوباره احیا کند لذا برای این منظور به انشای دسته بزرگ بحری منتهک گردیده جزیره پنتلاریا که بین سیسیلی و ساحل طرابلس واقع است مستحکم ساخت و در سیسیلی و سردا به فرودگاه های بزرگ و مستحکم طیاره را انشاء نمود و بالاخره به صدای بلند گفت که بحر ایض متوسط بحر ایطالیایی است چون محاربه امر و زده شروع شد ظاهر گردید که اقدام ایطالیایی بر فرض تسلط در بحر یک امر خطرناک بود. وضعیت بحر بدو قسمت جدا گردید: ایطالیایی شدت به مالئارا هجوم برده انگلستان راه بحر ایض را ترک گفته به عوض آن راه طولانی (کب) را پیش گرفت اما انگلستان بد از مبارزه پر مشقت موفق شد که قوه محجور را در شمال افریقا مضحل ساخته و مالئارا از خطر نجات داد بالاخره قوه متجددین بعد از آن سیسیلی را هم فتح و سیادت مضل را از شرق تا غرب این بحر قایم کرد.

این بود که رقابت سیادت بحر ایض متوسط که از عصر قدیم وجود داشته و شرق درین رقابت سهم بزرگی داشت دول اسلامی مصر های طولانی موفق شدند که از شام تا اندلس به این بحر تاریخی سیادت داشته و آنرا برای جولان دسته های بزرگ بحری و حملات بی دریغ بحری خود صحنه عملیات قرار داده و به قسمت بزرگ جزائر مهم این بحر مستولی بودند و امارتهای کوچک، کوچک اسلامی را درین سامان بافتون و مدنیت های خود در روزگار تاریک و عصر وسطی قایم کردند. «انتها»

و در نتیجه به تمام شاگردان مدرسه تفوق حاصل نمود نیوتن دوستی دختران را بدوستی بچه ها ترجیح میداد چنانچه در ۱۴ سالگی بیک دختر کوچکی عاشق شده و عزم کرد که با آن از دواج کند.

۲- جون ستوارت میل فیلسوف اقتصادی در قوه عقلی ریکارد قائم کرد چه قوه عقلی او بیک صد و نود درجه رسید. در سه سالگی به تعلیم اسان یونانی و در سن هشت بیاد گرفتن اسان لاتینی شروع نمود در همان سن طفلی خود نسبت به اقران از نقطه نظر عقل سلیم تر و بخته تر بنظر میرسید و با اشخاص مسن مصاحبت و با پدر خود هر روز مناقشه مینمود. در سن ۱۲ با مسائل منطقی و فلسفی مشغول بود و بعد از یکسال یک نصاب معینی را در اقتصاد سیاسی درس خواند عجب تر اینست که تاریخ روم را در سن شش نوشته که یکی از کتب معتبره شمرده میشود بلکه قبل از یکسال یعنی در سن پنج (لیدی سینسر) زن وزیر بحریه آنوقت درباره مقایسه بین مار لبرو و ولنگتون بیک منطق و فکر مرتب صحبت کرد اما بهترین قوه نبوغ چون ستوارت در منطق نمایان شده است و در وقتیکه چه بود توانست که با اساسات علم جبر تقید نماید.

۳- موزار شخص موسیقی دانی بود قوه عقلی او بیک صد و پنجاه و پنج درجه بالغ گردید اولین آثار موسیقی او در سن هفت بچاپ رسید وقتیکه ده ساله بود یک قصه خوبی را از یک ملک پادشاهی که در آن منصب پادشاهی داشت بوجود آورد و اولین او برای خود در سن ۱۴ تهیه و موقیت بزرگی حاصل کرد درین سن مراکز اروپا را سیاحت کرده در دارالاوراهای بزرگ آنجا موسیقی مینواخت تا شنیدن آن موسیقی و مقدمین آن زمان به تفوق او اعتراف داشتند حتی انجمن های علمی انگلستان درباره این طفل متوجه گردیدند موزار چهار سرود و یکی از سیمفونی های خود را در سن هشت تألیف کرد.

۴- شاعر لوئگلیو میگوید این شاعر وقتیکه هشت ماهه بود از سرود و موسیقی حظ میبرد. در طفلی خود یک شاگرد هشیاری بود در سن هفت بر بچه هائی که ۱۵ ساله بودند در درس و فکر خود فائق بر آمد خواندن را به بازیهای ریاضی ترجیح میداد اولین قصه او در ۱۴ سالگی بچاپ رسید. لوئگلیو دوست های زیادی داشت اما آنها بی اثر رجیح میداد که در خواندن و مطالعه با او شریک بودند سیاست را از آوان طفولیت خود بد میدید. در آتانی تحصیلات خود در یونیورسیتی در فهم مسائل دقیق ریاضی دچار مشکلات میشد اما قوه و شوق مزیدی در انشای شعر و شعر داشت و ازین ناحیه به تمام اقران خود در یونیورسیتی فایق بود.

۵- والتر سکوت نویسنده افسانه نویس بزرگی بود که در سن ۱۴ به یونیورسیتی داخل گردید اما از نقطه نظر عدم خوبی صحبتش در درسهای چندان خوب نبود درین حال تاملش به ادبیات بیشتر بود اما پیش از اینکه به مدرسه داخل شده و تعلیم منظم را آغاز نکند از علم و دانش بهره زیاد حاصل کرده بود. (باقدارد)